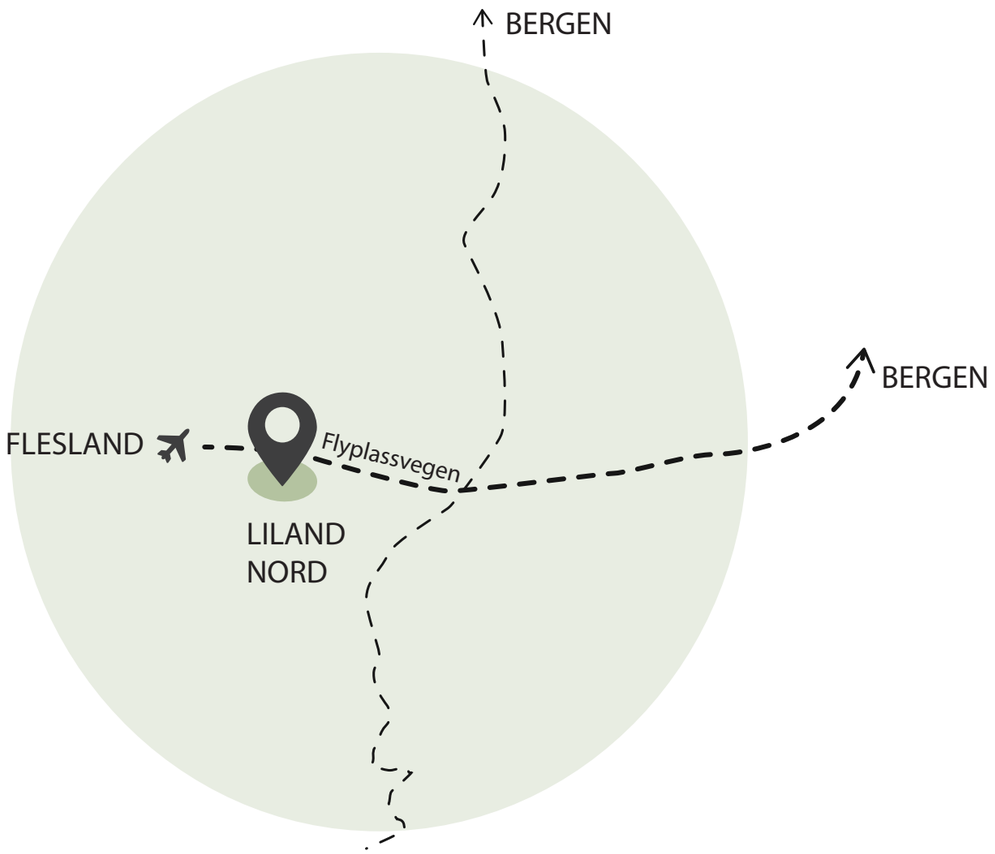

Liland Nord

KONSEPT FOR ELVEPARKEN

24.01.2020

Liland Nord Elveparken

LINK ARKITEKTUR

Flyplassvegen

Bybanestopp

Hovedgaten

20 m

20 m

+47

+45

+46

1:30

1:45

1:25

Liland Nord

Liland Nord fremstår som første møtet med Bergen by for dem som ankommer med fly. En naturlik utforming av Elveparken vil fremheve Bergens ambisjon om å være et bærekraftig regionalt tyngdepunkt.

Konsept for elveparken ved Liland Nord tar for seg utforming av området rundt eksisterende bekk Storaveita som kommer fra Træsvatnet og renner sørover gjennom prosjektområdet. Ivaretakelse og synliggjøring av bekkedraget er økologisk og sosialt gunstig.

Etablering av en Elvepark langs bekkedraget vil:

- ivareta biologisk mangfold og eksisterende habitat
- ivareta en verdifull forbindelse til grøntområdene sør for tomten. Elveparken blir en økologisk korridor for stedegne dyr og planter.
- benytte lavbrekket som resipient for overvann fra tomten samt flomvei ved ekstremnedbør
- etablere et område for helsefremmende rekreasjon for besøkende og gjennomreisende
- synliggjøre prosjektområdet fra Flyplassvegen
- bidra til å styrke områdets økologiske og bærekraftige arkitektoniske profil

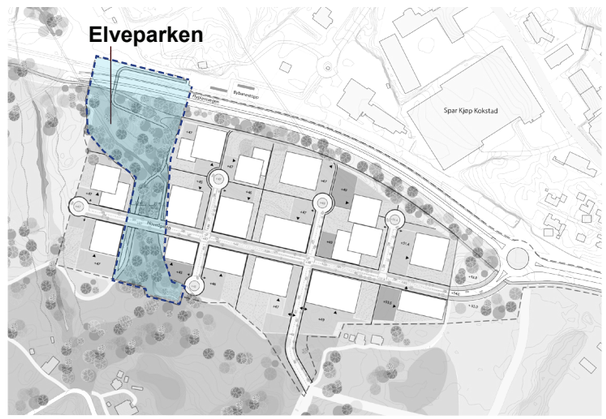

Landskapsplan for Elveparken.

Landskapsplan for Liland Nord.

Elvepark

Elveparken er en gjennomfartsåre, men også et grønt oppholdssted for besøkende og ansatte på området. Parken utgjør viktigste adkomst til området fra bybanestoppet i nord.

Tilkomst fra bybanestoppet er løst med gang- og sykkelbro over Flyplassvegen. Gang- og sykkelvei deles i et løp vest mot Flesland, et øst mot Birkelandskrysset og et løp sørover langs bekkedraget.

Hovedgaten gjennom prosjektområdet krysser over Elveparken. For å sikre ferdsel gjennom parken over flomsikkert nivå, er det opprettet en alternativ trasse som leder opp til, og over, Hovedgaten. Sørover leder gangveien langs bebyggelse over flomsikkert nivå.

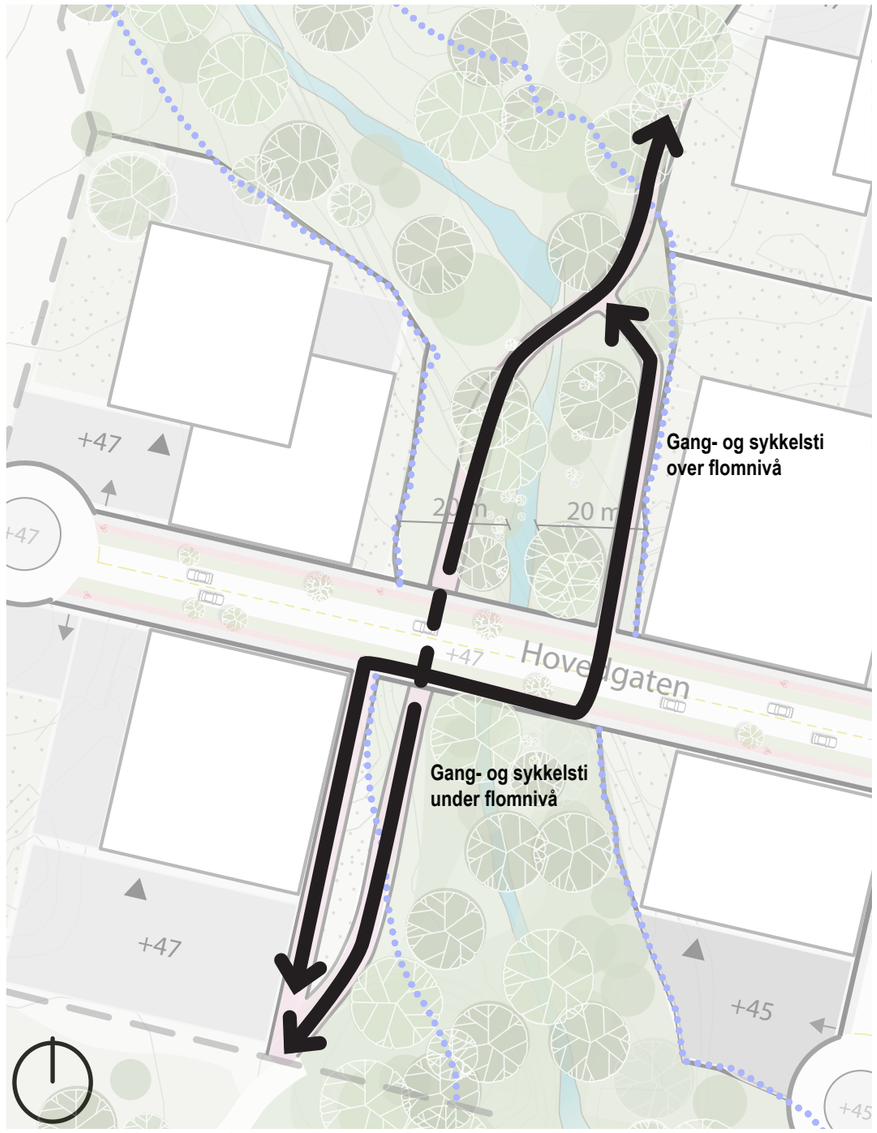

Mulige gangveier under bro (ved normal vannstand) og over bro (ved høy vannstand/flom).

Gang- og sykkelstien under flomsikkert nivå må ha en materialitet som tåler periodevis oversvømmelse. På gang- og sykkelvegen i Elveparken anbefales grus eller asfalt:

Grus er et permeabelt, taktilt naturmateriale som egner seg i Elveparken. Kompakt grus gir universell tilkomst. Det er rimelig å anlegge, men krever drift ved oversvømmelse av gang- og sykkelveien.

Asfalt kan være et bedre alternativ for rullestol, barnevogn og andre rullende fremkomstmidler. Materialet er varig. Produksjonen bidrar til CO2utslipp og er ikke klimavennlig. Asfalt er relativt rimelig å etablere.

Betong kan tåle å stå under vann. Betong er er varig materiale. Betong kan utføres på ulike måter, som eksponert tilslag for en mer taktil overflate som likner naturmateriale. Betongproduksjonen bidrar til CO2utslipp og er ikke et klimavennlig materiale.

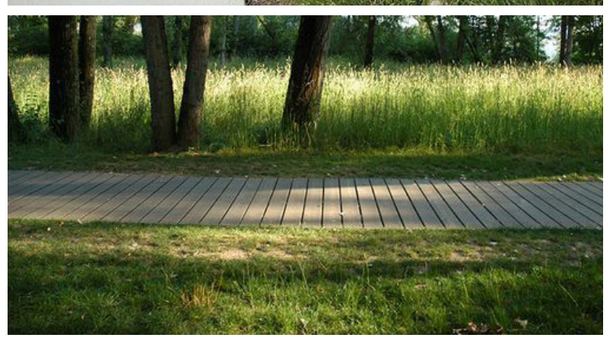

Enkelte treverk kan tåle å stå under vann, men krever overflatebehandling for ikke å bli for glatt som gangvei. Treverk krever noe vedlikehold, men er rimelig å etablere.

Beplantningskonsept

Bekken ligger i dag i et gjengrodd elveleie omgitt av jordbrukslandskap. Målene for beplantningskonseptet er å tilby helsefremmende rekreasjon, bevare bekkeløpets og naturlandskapts økologisk verdi og binde sammen parken med prosjektet forøvrig. Ved å benytte stedegne kvaliteter som forbilde for utforming blir Elveparken et identitetsskapende element på området.

Konseptet for utforming innebærer å rydde vegetasjon og terreng for å hente frem bekken. Stedets vegetasjon utgjør pallett for vegetasjonskonseptet, men ryddes og tilpasses ny bruk av området. Langs bekken bevares løvfellende busker, trær og stauder der det er mulig. Plantene bidrar til ivaretakelse av biologisk mangfold, har stor kapasitet til å håndtere overvann og binder jordmassene. Der det er nødvendig tilføres nye planter ved revegetering, som innebærer bruk av eksisterende jordmasser og stedegne arter/frøbank.

Stedegne, vanntolerante urter og gress bevares og tilplantes nær bekken, noe som danner et fukttålende vegetasjonsskikt. Over flomsonen mot bebyggelsen bevares og tilplantes gressengarter og trær. Artsforslagene er tilsvarende forslagene på området forøvrig. Vegetasjonskonseptet binder sammen bebygd areal, ferdselsårer på området og Elveparken.

Forslag plantearter

- Vanntolerante planter: Moliniaarter (blåtopp), Carexarter (starr), Dryopterisarter (bregner), Myostisarter (bregner), Geum rivale (enghumleblom), Sanguisorba officinalis (blodtopp),Veronicastrum virginicum (kransveronika)
- Gresseng: stedegen frøblanding
- Trær: Populusarter (poppel/osp), Salixarter (vier), Prunusarter (kirsebær), Pinusarter (furu), Betulaarter (bjørkearter), Quercusarter (eik), Alnusarter (or)

Eksisterende gresseng **Bekkedrag** **Eksisterende løvfellende trær og busker**

Foto mot Storaveita fra Flyplassveien (Google Street View). Stedegne kvaliteter er forbilde for utforming av Elveparken.

Konseptsnitt beplantning (uten terreng)

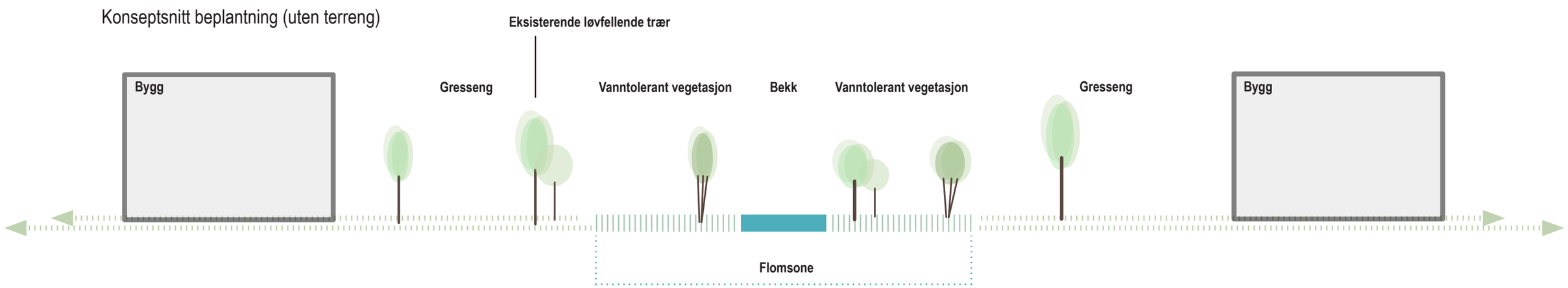

Illustrasjonssnitt og - plan

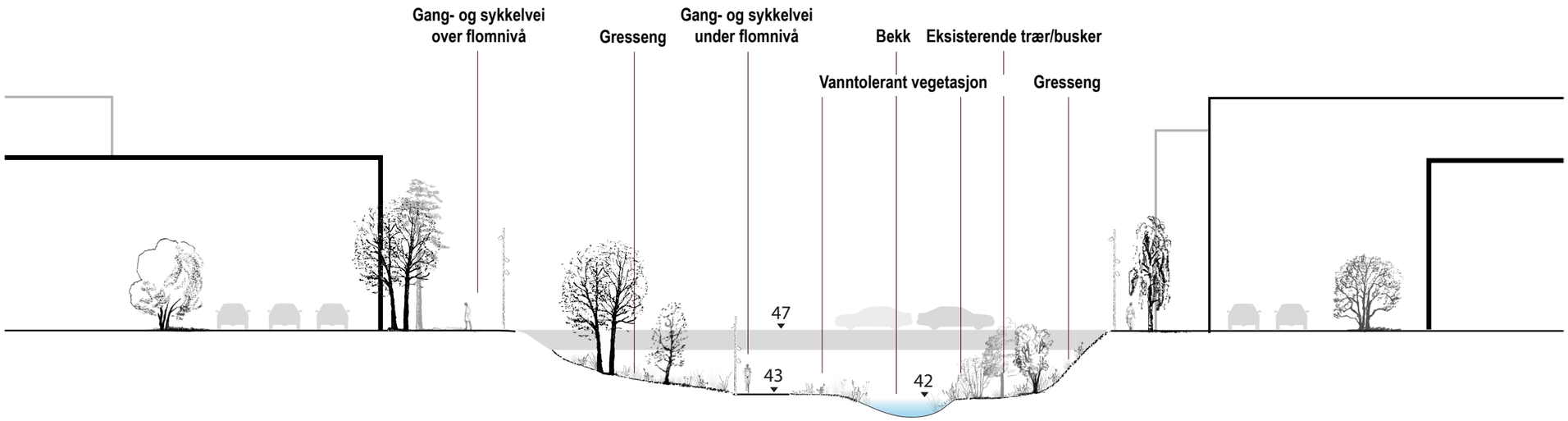

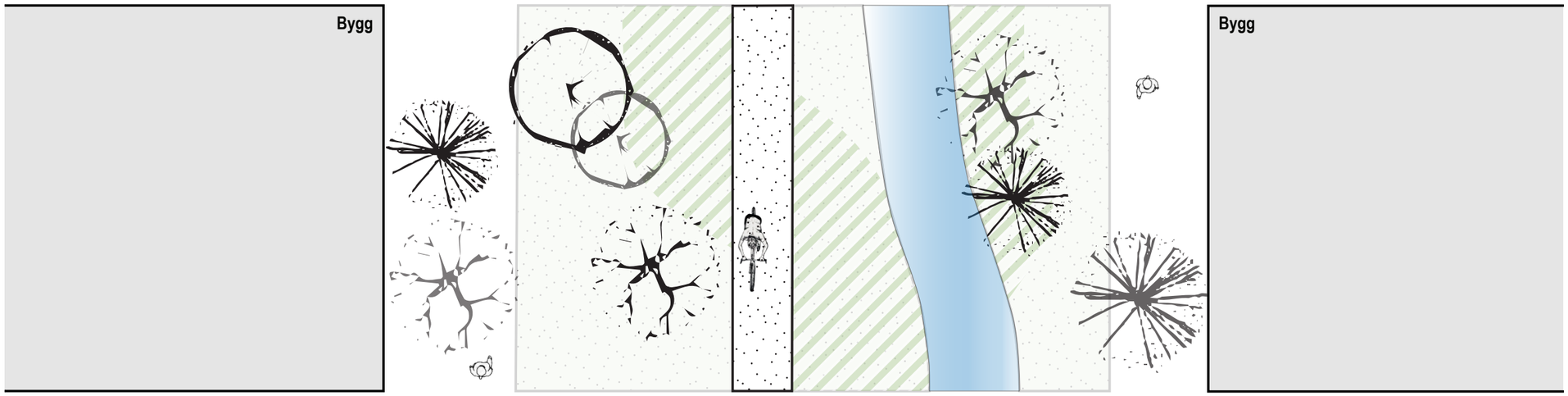

Illustrasjonssnittet viser terrenget med broen på +47 moh i bakgrunnen. Vanntolerant vegetasjon som består av eksisterende og tilplantede stedegne arter går gravis over i gresseng, som fortsetter mellom byggene. Innslag av eksisterende løvfllende trær bevares langs bekkedraget. Mot og rundt byggene plantes nye trær som mykgjør fasadene, bedrer mikroklimaet, gir årstidsvariasjoner, tar opp overvann og utgjør bosted for insekter og fugler.

Illustrasjoner

Visualisering sørover mot Hovedgaten i bro over Elveparken.

Visualisering sett nordover mot Hovedgaten og Flyplassvegen.

Inspirasjonsbilder

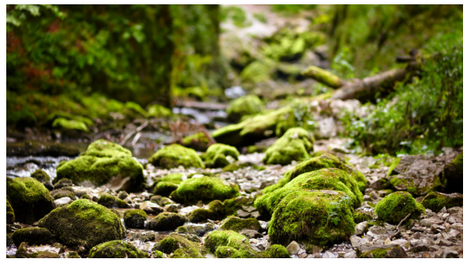

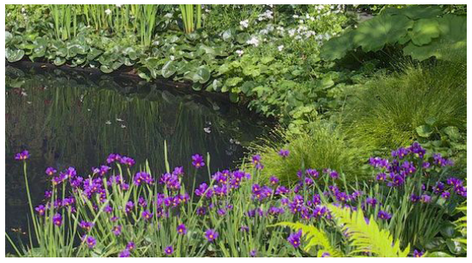

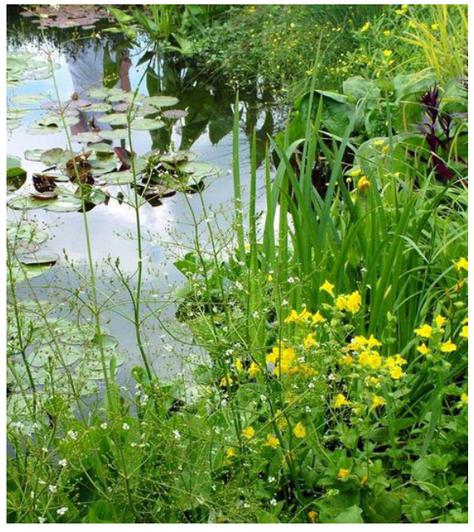

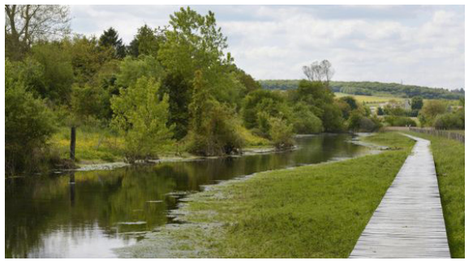

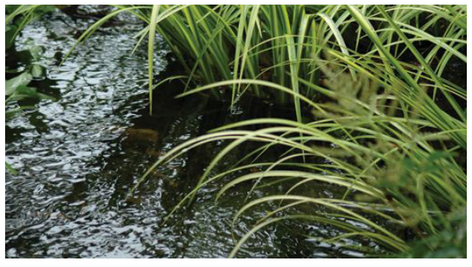

Inspirasjonsbildene viser at målet for Elveparken er å skape et naturlikt uttrykk. Elveparken blir et grønt pusterom blant større grå areal med bebyggelse og vei. Vegetasjonen og bekken legger grunnlag for å ivareta dyreliv, verdifulle plantearter og økologiske prosesser som eksisterer ved Storaveita i dag. Naturuttrykket bidrar også til helsefremmende, sanselige naturopplevelser for dem som besøker parken eller ferdes langs gang- og sykkelveien.

Belysning

Gang- og sykkelveien i Elveparken ligger i et nedsenket landskap. Funksjonsbelysning og karakterbelysning som bidrar til opplevd trygghet er sentralt for å skape en god ferdselsåre hele døgnet, året rundt.

Funksjonsbelysning lyssetter gang- og sykkelvei. Karakterbelysning lyssetter bestemte landskapsrom og vegetasjon for gjenkjennelse og trygghet. Bekken bør ikke lyssettes av hensyn til dyreliv. Lysmaster med flere armaturer gjør det mulig å oppnå allsidig belysning.

Elveparken er en sentral grønn korridor for dyreliv blant vegetasjon og i bekken. Belysning bør ta hensyn til dyrelivet. Sensorstyrt belysning er et godt alternativ for ferdselsårer som ikke blir brukt regelmessig. Sensorer registrerer bevegelse mot området og belyser gangveien ved behov. En dynamisk belysning som også justerer Kelvin (lyskildens fargetemperatur) etter omgivelsene gjennom døgnet og året er fordelaktig for naturlivet i parken.

Illustrasjonssnittet viser hvordan flere armaturer på en lysmast kan fungere som karakterbelysning og funksjonsbelysning. Lysmastene bør ikke være høyere enn 3 meter for å være tilpasset gang- og sykkelveiens skala og intime utforming.

Urbidermis - Arne

Philips - Copenhagen

Forslag til armaturer og lysmaster er tilsvarende forslagene for Hovegaten og Flyplassvegen. Dette binder sammen det visuelle konseptet og gjør at området oppleves som helhetlig.